høitærede Minister mente, at disse Forslag vare et Oplivelsesforsøg, saa er dette paa en Maade rigtigt, men Forudsætningen var, at ikke blot den høitærede Minister selv, men ogsaa Udvalget vilde gjøre et Oplivelsesforsøg, og naar dette ikke er sket, er Forslaget kommet til at staa i et noget andet Lys; idet det for os da gjælder om at fastholde Principet og det et Princip, som det forekommer os, at den høitærede Minister maatte kunne vedkjende sig under den nuværende Ordning her i Landet, naar Souveræniteten har gjort det i Kundgjørelsen af 1846. Naar Betydningen af disse Forslag er at nærme sig det oprindelige Lovforslag, og naar den høitærede Minister har ment, at vore Forslag vare et Slags Oplivelsesforsøg, saa ligger dette for os særligt i, at man slipper bort fra de temmelig vanskelige Taxationskommissioner, som Udvalget tidligere havde foreslaaet, thi naar man søger Betryggelsen i henseigtsmæssige bestemte Taxationsregler, behøver man ikke at søge den i Kommissionens extraordinære Sammensætning, og i dette Punkt er det altsaa, jeg tror, at Forslaget vil kunne mægle mellem de modstridende Meninger. Jeg for mit eget Vedkommende skulde, naar man vilde bestemme en vis mindre Procent, ikke have Noget imod af Hensyn til Konjunkturernes mulige Forandring at faae en saadan fast Taxationsnorm, at man maaske føiede Noget til efter en bestemt Procent med Hensyn til Brugsindtægternes Ansættelse. Men der er jo andre Maader, hvorpaa man kunde komme Restitutionskapitalerne for Godsene tilgode, hvis den høitærede Minister ikke mener, at Regjeringen kan gaa saa vidt som af os foreslaaet til Fordel for Lehnsbesidderen, f. Ex. ved at lade den Procent bortfalde, som ellers vilde tilfalde Lehnsbesidderen efter Lovforslaget, mod at han som en Følge af en saadan Taxation kunde komme i empeligere i fri Besiddelse af Lehnsgodset. Naar den høitærede Minister urgerede, at Taxationen vil blive paavirket ved Henvisningen til Paragrafen om Fæstegodset, da er det netop en Ting, som jeg beklager med Hensyn til Taxationen, at den kun henviser til denne Paragraf og ikke tillige til Loven af 21de Juni 1854, thi det er jo ved Forhandlingerne i sor i Landsthinget godtgjort, at denne Lov i dens Vedtagelse blev tilbageholdt i flere Aar og først kom frem i den Skikkelse, hvori den nu foreligger, paa Grund af det Hensyn, som Lovgivningsmagten mente at burde tage til Fæsterne paa disse Godser. Hvorfor jeg tillægger det særlig Betydning, at der skulde i kunne komme Noget frem ad denne Vei, er af Hensyn til den uheldige Bestemmelse, man for faa Dage siden vedtog i Fæstesagen, nemlig at Godseierne skulle kunne søge Opsættelse med Hensyn til Fortabelsen af Præmien i Loven af 19de Februar 1861 ved Fremlæggelsen af blot delvise Salgsplaner. Det er disse delvise Salgsplaner, der forekomme mig at være en saa høist beklagelig Ting, og i saa Henseende er det, at jeg fæster særlig Pris paa, at denne Lov har samlede Salgsplaner, ligesom Loven af 1861 havde den Forudsætning, at der skulde i Fremtiden tilveiebringes samlede Salgsplaner. Hvis altsaa den høitærede Minister ikke med bedre Grunde imødegaar den Paastand, som jeg her har tilladt mig at fremføre, nemlig at Hovedprincipet i den kongelige Henvendelse og i vort Forslag er den samme, skal jeg tillade mig paany at opfordre mine Meningsfæller til at stemme for de Forslag, som her ere fremkomne.

Sagen. Der er en Bemærkning, som jeg ikke fik Leilighed til at gjøre ved Sagens 2den Behandling, men som jeg troi kan være paa sit Sted her. I Betænkningen staar der, at der under de fideikommissariske Godser findes 41,108 Tdr. Hartkorn fæstepligtig Jord. Dette tror jeg er urigtigt, og et saadant urigtigt Tal bør ikke staa upaaagtet, naar det kommer fra en i disse Forhold saa særdeles sagkyndig Mand som den ærede Udfærdiger. Det Materiale, hvorfra dette Tal er taget, nævner ikke fæstepligtig Jord, men derimod Bondergods, og Alt, hvad der hører til Bondergods, er ingenlunde fæstepligtigt. Efter min Mening maa man endogsaa reducere dette Tal til omtrent 30,000. Jeg kan naturligvis ikke vide, hvorvidt Tallet 41,108 er aldeles nøiagtigt, og heller ikke kan jeg sige, hvor Meget deraf der henhører under ikke fæstepligtig Jord i Almindelighed og navnlig under Huse; men